

Regie op basis van proceskennis is noodzakelijk

— J.A. Danel,

— afdelingshoofd Beleid en Onderzoek waterschap Hunze en Aa's

— Internationale afstemming?

— Reeds sinds 2000 zijn wij als waterschap intensief betrokken geweest bij de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water. In ons gebied is eind 2000 een pilot gestart, een pilot die inzicht moest geven tegen welke problemen aan werd gelopen wanneer de kaderrichtlijn werd geïmplementeerd. Deze pilot was opgezet en werd begeleid vanuit het RIZA, in opdracht van V&W. Deze begeleiding is naar onze volle tevredenheid verlopen. Het RIZA bracht kennis van de kaderrichtlijn in en kon ons helpen bij het consequent interpreteren van de Europese Kaderrichtlijn Water. In ons regulier werk hadden (*en hebben*) wij goede werkrelaties met onze oosterburen, Duitsland. Wij zagen de pilot dan ook als een kans om deze contacten effectief bij het implementeren van de kaderrichtlijn in te zetten. Tijdens het verdere verloop van de pilot bleek dat op verzoek van V&W vergaande internationale samenwerking (nog) niet aan de orde was, nationale implementatie stond en staat nog steeds voorop. In onze ogen een gemiste kans waar we inmiddels op eigen initiatief gelukkig meer invulling aan hebben kunnen geven.

— Regie?

— Al vroeg werd duidelijk dat interpretatie van de Europese Kaderrichtlijn Water tot een enorme verscheidenheid aan mogelijkheden kon leiden. Met name waterkwaliteitsdeskundigen hebben nou eenmaal de eigenschap dat naar mate ze méér weten, ze er steeds meer achterkomen dat ze eigenlijk niets weten...?! In onze optiek moet bij zo'n implementatietraject als de Europese Kaderrichtlijn Water sprake zijn van een sterke regie. Dat is nu niet het geval. Regie op basis van proceskennis is noodzakelijk en niet op inhoudelijke kennis. Na de pilot hebben wij in de projectgroep Nedereems dan ook afgesproken de kaderrichtlijn zo juridisch mogelijk te blijven interpreteren en zelf ons werk te doen. De projectgroep Nedereems is opgericht eind 2002 en wordt juist vanwege die gewenste regierol voorgezeten door de provincie Groningen. In deze projectgroep zitten naast de provincie Groningen waterschap Noorderzijlvest, waterschap Hunze en Aa's, provincie Drenthe en Rijkswaterstaat direc-

tie Noord. Alle noodzakelijke producten die in het kader van de richtlijn moeten worden opgesteld en/of getoetst worden vanuit deze samenwerking aangestuurd.

— Landelijke formats?

— Natuurlijk is het ook raadzaam om van anderen te leren en dus kennis uit te wisselen. Wij zullen graag gebruik maken van ervaringen uit andere stroomgebieden en onze ervaringen willen wij graag met anderen delen. Maar op het moment dat formats, lijsten, methodieken, nieuwe regionale normen, noem maar op, niet (of te laat) afkomen wordt het door ons als een vertraging geïnterpreteerd en als zodanig door ons zelf afgehandeld. Wij willen namelijk wel gewoon de deadlines halen zoals die in de Europese Kaderrichtlijn Water staan aangegeven. En voor ons relatief klein deelstroomgebied is dat ook haalbaar: formats, lijsten, methodieken en nieuwe regionale normen worden geheel conform hetgeen de kaderrichtlijn vereist ingevuld. Implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water is immers een verantwoordelijkheid van de regionale waterbeheerders.

— Gekoesterd jargon

— Helaas wordt de Europese Kaderrichtlijn Water nog steeds ervaren als een zwaar en ingewikkeld dossier, het lijkt wel een ambtelijk speeltje. En dat is ook niet verwonderlijk als ik vertel dat een willekeurige mail die over de kaderrichtlijn gaat minimaal 5 attachments bevat en voor meer dan de helft uit afkortingen en hoofdletters bestaat. EKW, EKR, EKRW, PT5, PT2, RBO, RAO Daar moeten we dus écht van af. Wij hebben het hier gewoon over de projectgroep Nedereems die de Europese Kaderrichtlijn Water implementeert, die bijvoorbeeld met de werkgroep Communicatie tracht onze bestuurders regelmatig en zo goed mogelijk van juiste informatie te voorzien. En dat allemaal gewoon ondergebracht onder **bestaande** bestuurlijke overleggen, hier Stuurgroep Water 2000+ gehe- ten. Interactie met bijvoorbeeld thema's uit de adviezen van de Commissie Waterbeheer 21e Eeuw was en is hiermee gezekerd, wordt zelfs verwerkt in de actualisatie van de Stroomgebiedvisie. Geheel conform hetgeen onze Staatssecretaris ons op het hart

heeft gedrukt hanteren wij het bestaande waterbeleid als uitgangspunt, dus op pragmatische wijze het vigerend beleid "kaderrichtlijn-proof" maken.

— Ambities?

— Heeft de Europese Kaderrichtlijn Water dan helemaal geen ambities? Natuurlijk wel. De diepere gedachte achter de kaderrichtlijn is immers een goede ecologische toestand voor alle wateren. Naast de lijst met normen voor de prioritairere stoffen zijn er geen concrete ambities in de kaderrichtlijn neergeschreven. De ambitie zit 'm in het feit dat hetgeen we aan doelstellingen hebben opgeschreven ook daadwerkelijk binnen de planperiode (2009, 2015 of 2027?) moeten gaan halen. En dát is de boodschap, onlangs nog eens zeer helder uiteengezet door de Staatssecretaris in haar voordracht op het Waddensymposium van 13 mei j.l. te Leeuwarden. Dat het niet eenvoudig gaat worden mag duidelijk zijn. Ook in de Vierde Nota Waterhuishouding staan ambities vermeld die gezien de ontwikkelingen met het bestaande beleid nog best moeilijk te halen zullen zijn, maar dat is iets anders dan te stellen dat de Europese Kaderrichtlijn Water nieuwe eisen stelt aan de waterkwaliteit van ons watersysteem. Ik denk dat voor bovengenoemde moeilijke zaken derogatie aan de orde zou kunnen zijn, maar laten we niet vergeten dat het Nederlandse waterbeleid daarmee wel een kans krijgt mogelijke verbeteringen aan te pakken en controleerbaar aan Brussel te rapporteren.

— Derogatie

— Derogatie is geen methodiek om de boel nog een tijdje voor ons uit te schuiven. Naast de broodnodige procesregie moet daarom de ambtelijke deskundigheid efficiënter worden ingezet om onze bestuurders uit te kunnen leggen wát de consequenties zijn. En waarover waterbestuurders in de komende planperiode(n) kunnen besluiten om uiteindelijk een goede ecologische waterkwaliteit voor alle wateren te zekeren, wat ook met "goed" bedoeld wordt.

— Stroomgebied Eems

Wat we aan doelstellingen hebben opgeschreven moeten we daadwerkelijk binnen de planperiode halen